

Reserves en voorzieningen

Begroting 2027

Nr.	Naam reserve	Portefuillehouder	Budgethouder	Saldo begin 2027	Geprognostiseerd saldo jaarexpl. 2027	Rentetoevoeging	Overige vermeerderingen	Verminderen	saldo eind 2027
A: Algemene reserves									
1	Minimum niveau 10 miljoen **)	Kerver	Fin.	0	0	0	0	0	0
2	Algemene reserve *)	Kerver	Fin.	118.976	6.173	0	0	0	125.149
Subtotaal rubriek A:				118.976	6.173	0	0	0	125.149
B: Bestemmingsreserves									
1	Eenmalige uitgaven	Kerver	Fin.	0	0	0	0	0	0
2	Sociaal Noodfonds	Proos	SL	143	0	0	14	14	143
3	Rekenkamer **)	Kerver	Griffie	0	0	0	0	0	0
4	Denk en Doe Mee!-fonds	Manusama	BCO	0	0	0	0	0	0
5	Water	Geissler	SB	1.269	0	0	0	0	1.269
6	Bestedingen Eneco-gelden	Kerver	Fin.	20.000	0	0	0	0	20.000
7	Vereveningsreserve Sociale Woningbouw	Schaatsbergen	SO	200	0	0	0	0	200
8	Kapitaallasten I - bestaande investeringen	Kerver	Fin	38.164	0	0	0	1.208	36.956
9	Kapitaallasten II - nieuwe investeringen	Kerver	Fin	10.628	0	0	0	0	10.628
10	Bedrijfsvoering *)	Kerver	GS	1.000	0	0	0	0	1.000
Subtotaal rubriek B:				71.404	0	0	14	1.222	70.196
Totaal Reserves (Rubriek A+B)				190.380	6.173	0	14	1.222	195.345

*) Met de geprognosticeerde saldi van dienstjaar 2026 en verder is, vooruitlopend op uw besluitvorming hierover, rekening gehouden. Formeel besluit u jaarlijks bij de jaarrekening over de resultaatbestemming. Het saldo over het dienstjaar 2025 is reeds onderdeel van de beginstand 2026.

**) De Algemene reserve Minimum niveau 10 miljoen en de Reserve Rekenkamer zijn bij de Jaarrekening 2025 opgeheven. Deze reserves worden niet meer separaat toegelicht.

Nr.	Naam voorziening	Portefuillehouder	Budgethouder	Saldo begin 2027	Geprognostiseerd saldo jaarexpl. 2027	Rentetoevoeging	Overige vermeerderingen	Verminderen	saldo eind 2027
1	Onderhoud	Schaatsbergen	DV	6.672	0	0	2.254	3.261	5.665
2	Diverse (verliesgevende) complexen	Schaatsbergen	SO	13.006	0	0	0	2.485	10.521
3	Dubieuze debiteuren	Kerver	Fin.	3.236	0	0	131	175	3.192
4	Alg.pensioenwet politieke ambtsdragers	Manusama	BCO	6.935	0	0	300	308	6.927
5	Rioolheffing middelen derden	Kerver	SB	1.791	0	0	0	1.001	790
6	Afvalstoffenheffing middelen derden	Kerver	SB	886	0	0	0	333	553

Nr.	Naam reserve	Portefuillehouder	Budgethouder	Saldo begin 2027	Geprognostiseerd saldo jaarexpl. 2027	Rentetoevoeging	Overige vermeerderingen	Verminderen	saldo eind 2027
7	Omgevingsvergunningen	Kerver	SB	0	0	0	1.438	0	1.438
8	Verlofsparen	Manusama	BCO	459	0	0	100	0	559
9	Regeling Vervroegde Uittreding	Manusama	BCO	44	0	0	42	72	14
Totaal Voorzieningen				32.985	0	0	4223	7.563	29.645

Totaal Reserves en Voorzieningen				223.365	6.173	0	4237	8.785	224.990
---	--	--	--	----------------	--------------	----------	-------------	--------------	----------------

Meerjarenbegroting

	Naam Reserve	Saldo begin 2026	Saldo eind 2026	Saldo eind 2027	Saldo eind 2028	Saldo eind 2029	Saldo eind 2030
A: Algemene reserves							
1	Minimum niveau 10 miljoen **)	0	0	0	0	0	0
2	Algemene reserve *)	170.577	118.976	125.149	122.485	119.019	107.972
Subtotaal rubriek A:		170.577	118.976	125.149	122.485	119.019	107.972
B: Bestemmingsreserves							
1	Eenmalige uitgaven	4.997	0	0	0	0	0
2	Sociaal Noodfonds	143	143	143	143	143	143
3	Rekenkamer **)	0	0	0	0	0	0
4	Denk en Doe Mee!-fonds	361	0	0	0	0	0
5	Water	1.419	1.269	1.269	769	0	0
6	Bestedingen Eneco-gelden	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
7	Vereveningsreserve Sociale Woningbouw	200	200	200	200	200	200
8	Kapitaallasten I - bestaande investeringen	0	38.164	36.956	35.748	34.540	33.332
9	Kapitaallasten II - nieuwe investeringen	0	10.628	10.628	10.628	10.628	10.628
10	Bedrijfsvoering *)	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Subtotaal rubriek B:		28.120	71.404	70.196	68.488	66.511	65.303
Totaal Reserves (Rubriek A+B)		198.697	190.380	195.345	190.973	185.530	173.275

*) Met de geprognosticeerde saldi van dienstjaar 2026 en verder is, vooruitlopend op uw besluitvorming hierover, rekening gehouden. Formeel besluit u jaarlijks bij de jaarrekening over de resultaatbestemming. Het saldo over het dienstjaar 2025 is reeds onderdeel van de beginstand 2026.

**) De Algemene reserve Minimum niveau 10 miljoen en de Reserve Rekenkamer zijn bij de Jaarrekening 2025 opgeheven. Deze reserves worden niet meer separaat toegelicht.

Nr.	Naam Voorziening	Saldo begin 2026	Saldo eind 2026	Saldo eind 2027	Saldo eind 2028	Saldo eind 2029	Saldo eind 2030
V: Voorzieningen							
1	Onderhoud	8.059	6.672	5.665	6.718	5.667	5.482

	Naam Reserve	Saldo begin 2026	Saldo eind 2026	Saldo eind 2027	Saldo eind 2028	Saldo eind 2029	Saldo eind 2030
2	Diverse (verliesgevende) complexen	11.796	13.006	10.521	10.521	10.521	10.521
3	Dubieuze debiteuren	3.280	3.236	3.192	3.148	3.104	3.060
4	Alg.pensioenwet politieke ambtsdragers	6.943	6.935	6.927	6.919	6.911	6.903
5	Rioolheffing middelen derden	2.545	1.791	790	411	53	638
6	Afvalstoffenheffing middelen derden	1.494	886	553	510	332	207
7	Omgevingsvergunningen	0	0	1.438	2.157	2.157	1.438
8	Verlofsparen	359	459	559	659	759	859
9	Regeling Vervroegde Uittreding	203	44	14	0	0	0
Totaal Voorzieningen (rubriek V)		34.679	33.029	29.659	31.043	29.504	29.108
Totaal Reserves en Voorzieningen		233.376	223.409	225.004	222.016	215.034	202.383

Toelichting op de reserves en voorzieningen

Op grond van het besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is in de onderverdeling van de reserves onderscheid gemaakt tussen algemene reserves en bestemmingsreserves. Een bestemmingsreserve kan alleen aangewend worden voor het doel dat aan de reserve gekoppeld is. Dit in tegenstelling tot een algemene reserve; deze reserves hebben meer het karakter van een "buffer" (ter dekking van onverwachte tegenvallers).

Verplichtingen en verliezen, of te verwachten verplichtingen en verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten dienen op een voorziening verantwoord te worden. Op grond van het besluit BBV mag aan voorzieningen geen rente worden toegevoegd (met uitzondering van de voorzieningen die zijn gebaseerd op een contante waarde).

In het hiernavolgende overzicht wordt derhalve opgenomen:

- Algemene reserves (Rubriek A);
- Bestemmingsreserves (Rubriek B);
- Voorzieningen (Rubriek V).

In deze toelichting worden de belangrijkste ontwikkelingen ten aanzien van de reserves en voorzieningen geschetst. De stand per 1 januari 2027 is gebaseerd op de saldi van de Jaarrekening 2025, inclusief de (verwachte) mutaties in 2026. In het bijgevoegde cijfermatige overzicht worden, conform de BBV-voorschriften, de (verwachte) mutaties in 2027 weergegeven. Tevens worden de reserves en voorzieningen in meerjarig perspectief gepresenteerd.

Algemene reserve (A2)

A2. Algemene reserve	
Budgethouder	Concernmanager Financiën
Doel	De reserve heeft geen specifieke bestemming en is vooral bedoeld als algemene buffer voor het opvangen van risico's.
Voeding	Er is geen structurele voeding. Wel wordt een overschot op de jaarrekening in principe in deze reserve gestort. Het minimum niveau van de reserve is bepaald op 10% van de totale lasten van de begroting, exclusief mutaties reserves.
Omvang	Stand per 1 januari 2027: 118.976

De volgende dotaties en onttrekkingen zijn geraamd:	
Stand per 01-01-2026	170.577
Bij: - Geprognostiseerd saldo Jaarexploitatie 2026	7.670
Af: - Onttrekking voor Reserve kapitaallasten (BG 2026)	50.000
- Inzet algemene reserve (BG 2026)	2.000
- Pilot-project maatschappelijke weerbaarheid (KN 2027)	131
- Grondexploitatie Stationsgebied Schollevaar t.g.v. voorziening verliesgevende complexen (KN 2027)	7.140
Stand per 31-12-2026	118.976
Bij: - Geprognostiseerd saldo Jaarexploitatie 2027	6.173
Stand per 31-12-2027	125.149
Af: - Geprognostiseerd saldo Jaarexploitatie 2028	2.664
Stand per 31-12-2028	122.485
Af: - Geprognostiseerd saldo Jaarexploitatie 2029	3.466
Stand per 31-12-2029	119.019
Af: - Geprognostiseerd saldo Jaarexploitatie 2030	11.047
Stand per 31-12-2030	107.972

Reserve eenmalige uitgaven (B1)

B1. Reserve eenmalige uitgaven	
Budgethouder	Concernmanager Financiën
Doel	De reserve is bedoeld om eenmalig budget dat in enig jaar niet is besteed in een volgend jaar beschikbaar te houden. Hiervoor hoeft niet opnieuw budget door de raad beschikbaar te worden gesteld. Besteding moet binnen drie jaar plaatsvinden, anders valt dit vrij ten gunste van de algemene middelen. De over te hevelen budgetten per specifieke activiteit zijn tenminste € 50.000.
Voeding	Dotaties op grond van door de raad te nemen besluiten.

B1. Reserve eenmalige uitgaven		
	Er worden enkel bedragen aangehouden van meer dan € 50.000. Dit houdt in dat zodra het bedrag voor een specifieke activiteit onder deze grens komt het gehele bedrag vrijvalt in de exploitatie, en ten gunste van het resultaat. Hiermee voorkomen we dat relatief kleine bedragen aangehouden worden in deze reserve.	
Omvang	Stand per 1 januari 2027:	0
	Het geprognosticeerde saldo per 1 januari 2027 kan nog beïnvloed worden door mutaties in het lopende jaar.	

Mutatie BG27			Omschrijving	Besluit	Einde termijn	2026				2027			2028 e.v.			
Doorschuiven	Nieuw	Totaal				Stand 1-1	Dot	Ont	Stand 31-12	Dot	Ont	Stand	Dot	Ont	Stand	
Programma 3																
			Mobiliteit	JR25	2026	97	0	97	0	0	0	0	0	0	0	
			De Terp	JR25	2027	350	0	350	0	0	0	0	0	0	0	
			Programma buitenruimte, verharding	SW25 0.1	2027	165	0	165	0	0	0	0	0	0	0	
			Circulaire economie	SW25 0.1	2027	164	0	164	0	0	0	0	0	0	0	
			Soortenmanagementplan	SW25 0.1	2027	50	0	50	0	0	0	0	0	0	0	
			Ondersteunen subsidies en leningen	JR25	2026	30	0	30	0	0	0	0	0	0	0	
			Duurzaamheidslening	JR25	2026	148	0	148	0	0	0	0	0	0	0	
			Capels Isolatie Plan (CIP) VvE aanpak	JR25	2027	135	0	135	0	0	0	0	0	0	0	
			Budget Centrumgebied 2020	SW25 0.1	2027	1312	0	1.312	0	0	0	0	0	0	0	
			Omgevingswet	JR25	2027	966	0	966	0	0	0	0	0	0	0	
			Ontwikkeldkader De Terp	JR25	2026	100	0	100	0	0	0	0	0	0	0	
0	0	0	Totaal Programma 3			3.517	0	3.517	0	0	0	0	0	0	0	
Programma 4																
			POK middelen	SW25 0.1	2027	434	0	434	0	0	0	0	0	0	0	
			Bewust ouder worden	JR25	2026	45	0	45	0	0	0	0	0	0	0	
			Begeleid wonen	JR25	2026	173	0	173	0	0	0	0	0	0	0	
			Huizen van de Wijk	SW25 0.1	2027	240	0	240	0	0	0	0	0	0	0	
			Schuldenaanpak jongeren (JPF)	NJN24 6B.3	2026	41	0	41	0	0	0	0	0	0	0	
0	0	0	Totaal Programma 4			933	0	933	0	0	0	0	0	0	0	
Programma 5																
			Voorterreinen- en gevefonds bedrijventerrein Capelle West	JR25	2027	194	0	194	0	0	0	0	0	0	0	
			Voorterreinen- en gevefonds bedrijventerrein Capelle West (inkomsten)	SW25 0.1	2027	-100	100	0	0	0	0	0	0	0	0	
			Verhuiskosten Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs	JR25	2026	288	0	288	0	0	0	0	0	0	0	
			Doorstroompunt en VSV	SW25 0.1	2027	66	0	66	0	0	0	0	0	0	0	
			Vraagbaak duurzame toekomst monumenten	JR25	2026	50	0	50	0	0	0	0	0	0	0	
0	0	0	Totaal Programma 5			498	100	598	0	0	0	0	0	0	0	
Programma 6																
			Social Return	SW25 0.1	2027	50	0	50	0	0	0	0	0	0	0	
0	0	0	Totaal Programma 6			50	0	50	0	0	0	0	0	0	0	
			Afronding			-1	0	-1	0	0	0	0	0	0	0	
0	0	0	Totaal			4.997	100	5.097	0	0	0	0	0	0	0	

Reserve Sociaal Noodfonds (B2)

B2. Reserve Sociaal Noodfonds	
Budgethouder	Concernmanager Samenleving
Doel	Sinds mei 2021 voert het team Frontlijn de voorziening Noodhulp Capelle uit (Djuma BBV 472093). De noodhulp wordt bekostigd vanuit het Noodfonds Capelle, dat grotendeels bestaat uit donaties van de Van Cappellen Stichting. De noodhulp kan -in principe eenmalig- worden verstrekt als de noodzakelijke basisbehoeften van een Capellenaar zwaar onder druk staan door een gebrek aan geld en er geen andere financiële regeling is om de kosten te betalen. De noodhulp biedt een laatste vangnet om dreigende gevolgen als huisuitzetting, afsluiting van water en energie, gezondheidsschade of sociaal isolement tegen te gaan.
Voeding	Donaties vanuit de Van Cappellen Stichting
Omvang	Stand per 1 januari 2027: 143

De volgende dotaties en onttrekkingen zijn geraamd:

Stand per 01-01-2026	143
Bij: - Jaarlijkse dotatie	14
Af: - Jaarlijkse onttrekking	14
Stand per 31-12-2026	143
Bij: - Jaarlijkse dotatie	14
Af: - Jaarlijkse onttrekking	14
Stand per 31-12-2027 en verder	143

In de begroting wordt jaarlijks 14 aan deze reserve gedoteerd en onttrokken.

Reserve Denk en Doe Mee!-fonds (B4)

B4. Reserve Denk en Doe Mee!-fonds	
Budgethouder	Diverse
Doel	Bij de begroting 2018 is besloten tot het instellen van deze reserve, om zo een deel van het voordelig financieel resultaat 2016 terug te laten vloeien naar de Capellenaar.
Voeding	De voeding bestaat uit een eenmalige dotatie van 5 mln. ten laste van de Algemene reserve vrij besteedbaar. In juni 2022 heeft de gemeenteraad besloten om het Denk & Doe Mee!-fonds (DDMF) tot en met 31 december 2023 voort te zetten. Het fonds in deze opzet is beëindigd op 31 december 2023. Op 3 juli 2023 is besloten (RV1143133) het Denk & Doe mee!-fonds vanaf 1 januari 2024 structureel in te bedden in de gemeentelijke organisatie, alleen in de jaren dat er een positief begrotingssaldo is. Dit is voor de komende jaren niet het geval. In 2025 is geen nieuw subsidie bedrag toegekend. De subsidies die toegekend zijn tot en met 31-12-2024 zullen worden afgerond. Het bedrag wat niet besteed zal gaan worden vloeit terug naar de algemene reserve.
Omvang	Stand per 1 januari 2027: 0

De volgende dotaties en onttrekkingen zijn geraamd:

Stand per 01-01-2026	361
Af: - Onttrekking (KN 2027)	361
Stand per 31-12-2026	0
Bij: - Geen mutaties	0
Af: - Geen mutaties	0
Stand per 31-12-2027 en verder	0

Reserve Water (B5)

B5. Reserve Water	
Budgethouder	Concernmanager Stadsbeheer
Doel	De reserve Water heeft oorspronkelijk als doel de jaarlijks sterk wisselende lasten van de baggerwerkzaamheden op te vangen. Aangezien de lasten voor de baggerwerkzaamheden voortaan worden gedekt door de Voorziening riolering middelen derden, heeft de reserve Water geen toegevoegde waarde meer. De begrote onttrekkingen vallen daarom niet langer vrij ter dekking van de kosten baggerwerkzaamheden, maar vallen vrij ten gunste van de algemene middelen waarna de reserve Water opgeheven kan worden per 31-12-2029.
Voeding	Aangezien de reserve Water niet langer wordt ingezet voor de dekking van de kosten van de baggerwerkzaamheden, vervallen de begrote dotaties van jaarlijks € 250.000 vanaf 2032.

B5. Reserve Water		
Omvang	Stand per 1 januari 2027:	1.269
De volgende dotaties en onttrekkingen zijn geraamd:		
Stand per 01-01-2026		1.419
Af: - Onttrekking (KN 2026 5B)	150	
Stand per 31-12-2026		1.269
Af: - Geen mutaties	0	
Stand per 31-12-2027		1.269
Af: - Onttrekking (NJN 2024 5B)	500	
Stand per 31-12-2028		769
Af: - Onttrekking (NJN 2024 5B)	500	
- Onttrekking (BG 2027)	269	
Stand per 31-12-2029 en verder		0

Reserve Besteding verkoop Eneco-aandelen (B6)

B6. Reserve Besteding Eneco-gelden		
Budgethouder	Concernmanager Financien	
Doel	Bij de Voorjaarsnota 2021 hebben wij een deel van de verkoopopbrengst van de aandelen van Eneco gedoteerd aan deze reserve. De algemeen dragende lijn van de bestedingen van de reserve bestedingen Eneco-gelden is dat de inzet van deze middelen echt iets goeds voor de stad doen of een maatschappelijk belang dienen. De kaders hiervoor zijn vastgesteld in de gemeenteraad en betreffen de volgende: Permanente kaders: 1. De gevormde reserve uit de verkoopopbrengst wordt niet gebruikt voor het oplossen van begrotingsknelpunten; 2. De bestedingen worden altijd in het grotere geheel van het cyclisch stuk afgewogen, gezien de effecten op de ratio's en de exploitatie (rentenadeel). 3. De verkoopopbrengst wordt niet gebruikt voor het vormen van een dekkingsreserve voor investeringen waardoor er op termijn een "kamelenneus" ontstaat (een verplichting die niet geheel in de begroting staat). Facultatieve kaders: 4. Investeren te doen waardoor de gemeente extra besparingen of extra inkomsten realiseert, tenzij er sprake is van een investering met een hoog maatschappelijk rendement (stap zetten voor onze stad). De (eventueel) hieruit voortvloeiende lasten moeten worden opgenomen in de exploitatie; 5. Bijdragen aan investering derden in de stad waaraan de andere partij gezamenlijk voor minimaal 50% financieel bijdraagt en welke ook wenselijk is vanuit de gemeente.	
Voeding	Eenmalige voeding van 20.000 uit verkoopopbrengst Eneco.	
Omvang	Stand per 1 januari 2027:	20.000

De volgende dotaties en onttrekkingen zijn geraamd:		
Stand per 01-01-2026		20.000
Af: - Geen mutaties	0	
Stand per 31-12-2026		20.000
Af: - Geen mutaties	0	
Stand per 31-12-2027 en verder		20.000

Vereveningsreserve Sociale Woningbouw (B7)

B7. Vereveningsreserve Sociale Woningbouw		
Budgeth.	Concernmanager Stadsontwikkeling	
Doel	Het doel van de reserve is het stimuleren van de bouw van sociale huurwoningen bij toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen. Als in een nieuw project minder sociale huurwoningen worden gerealiseerd dan de in het Programma Wonen vastgestelde norm, dan moet de ontwikkelende partij een bijdrage betalen aan deze reserve. Bij een nieuw project met meer dan de norm aan sociale huurwoningen, ontvangt de ontwikkelende partij een bijdrage uit deze reserve. De in het Programma Wonen vastgestelde norm is 30%. Hiervan kan alleen met goede onderbouwing van worden afgeweken.	
Voeding	Bij de 1e Bestuursrapportage 2025 is een dotatie van 200 gedaan als startkapitaal. De reserve wordt gevuld met afdrachten van ontwikkelende partijen. Onttrekkingen worden gedaan om meer sociale huurwoningen te realiseren. Het streven is om de reserve neutraal te laten functioneren, waarbij er evenveel afdrachten als bijdragen plaatsvinden. Bijdragen kunnen slechts verstrekt worden voor zover er middelen in de reserve beschikbaar zijn. Mocht er geen geld in de reserve beschikbaar zijn, dan kan er ook geen bijdrage worden verleend.	
Omvang	Stand per 1 januari 2027:	200

B7. Vereveningsreserve Sociale Woningbouw		
De volgende dotaties en onttrekkingen zijn geraamd:		
Stand per 01-01-2026		200
Bij: - Geen mutaties	0	
Af: - Geen mutaties	0	
Stand per 31-12-2026		200
Bij: - Geen mutaties	0	
Af: - Geen mutaties	0	
Stand per 31-12-2027 en verder		200

Reserve kapitaallasten I - huidige investeringen (B8)

B8. Reserve kapitaallasten I - bestaande investeringen		
Budgeth.	Concernmanager Financiën	
Doel	De Reserve kapitaallasten wordt ingezet om (een deel van) de jaarlijkse afschrijvingslasten in de begroting te dekken. Hierdoor kunnen we de financiële druk in de komende jaren beter spreiden. De 'Reserve kapitaallasten I' is van toepassing op bestaande investeringen met een boekwaarde per 1/1/2026 van € 39 miljoen. Daarnaast reserveren we € 11 miljoen in een afzonderlijke 'Reserve kapitaallasten II' voor nieuwe investeringen in de komende jaren.	
Voeding	Eenmalige voeding vanuit de Algemene reserve van € 39 miljoen.	
Omvang	Stand per 1 januari 2027:	38.164

De volgende dotaties en onttrekkingen zijn geraamd:		
Stand per 01-01-2026		0
Bij: - Dotatie uit Algemene reserve (BG 2026)	39.372	
Af: - Dekking afschrijvingslasten (BG 2026)	1.208	
Stand per 31-12-2026		38.164
Af: - Dekking afschrijvingslasten (BG 2026)	1.208	
Stand per 31-12-2027		36.956
Af: - Dekking afschrijvingslasten (BG 2026)	1.208	
Stand per 31-12-2028		35.748
Af: - Dekking afschrijvingslasten (BG 2026)	1.208	
Stand per 31-12-2029		34.540
Af: - Dekking afschrijvingslasten (BG 2026)	1.208	
Stand per 31-12-2030		33.332

Reserve kapitaallasten II - nieuwe investeringen (B9)

B9. Reserve kapitaallasten II - nieuwe investeringen		
Budgeth.	Concernmanager Financiën	
Doel	Deze reserve kan worden aangewend ter dekking van afschrijvingen op toekomstige investeringen. Hierdoor kunnen we de financiële druk in de komende jaren beter spreiden. De inzet is bedoeld voor investeringen met afschrijvings-termijn van minimaal 40 jaar zodat over een lange periode de reserve dekking biedt voor de afschrijvingslasten in de exploitatie.	
Voeding	Eenmalige voeding vanuit de Algemene reserve van € 11 miljoen.	
Omvang	Stand per 1 januari 2027:	10.628

De volgende dotaties en onttrekkingen zijn geraamd:		
Stand per 01-01-2026		0
Bij: - Dotatie uit Algemene reserve (BG 2026)	10.628	
Stand per 31-12-2026		10.628
Bij: - Geen mutaties	0	
Af: - Geen mutaties	0	
Stand per 31-12-2027 en verder		10.628

Reserve Bedrijfsvoering (B10)

B10. Reserve Bedrijfsvoering	
Budgeth.	Gemeentesecretaris
Doel	Deze reserve is bij de Jaarrekening 2025 ingesteld. Vanwege knelpunten in de samenwerking tussen afdelingen, onvoldoende overzicht en samenhang, is een extern bureau gevraagd een verbeterprogramma te begeleiden gericht op concerngericht sturen, waarbij de gemeente als één organisatie opereert en opgaven integraal worden gerealiseerd. Dit traject brengt onvermijdelijk tijdelijke transitiekosten met zich mee. De reserve Bedrijfsvoering voorziet erin deze kosten op een verantwoorde wijze op te vangen, zodat de reguliere exploitatie niet wordt belast. Voor de aanwending van de reserve volgt nog een separaat raadsvoorstel.
Voeding	Eenmalige voeding van 1.000 uit Saldo Jaarrekening 2025
Omvang	Stand per 1 januari 2027: 1.000

De volgende dotaties en onttrekkingen zijn geraamd:

Stand per 01-01-2026	1.000
Bij: - Geen mutaties	0
Af: - Geen mutaties	0
Stand per 31-12-2026	1.000
Bij: - Geen mutaties	0
Af: - Geen mutaties	0
Stand per 31-12-2027 en verder	1.000

Voorziening Onderhoud (V1)

V1. Voorziening Onderhoud	
Budgethouder	Concernmanager Diensverlening
Doel	De voorziening heeft tot doel egalisatie van kosten van onderhoud aan: a. de gemeentelijke welzijnsaccommodaties; b. het gemeentehuis aan de Rivierweg en de gemeentewerf aan de Groenedijk; c. brandweerkazerne; d. het Isala theater; e. binnen- en buitensportaccommodaties; f. bezittingen actief grondbeleid. Het onderhoud van ons vastgoed is belangrijk. Met het meerjarenonderhoudsplan wordt voorzien in het geld wat nodig is. Door een egalisatievoorziening worden pieken in de begroting voorkomen.
Voeding	De voeding bestaat uit dotaties ten laste van de begroting. De stortingen en onttrekkingen zijn opgenomen in het laatst vastgestelde meerjarenonderhoudsplan (MJOP). Voor de begroting 2027 is het MJOP geactualiseerd. Het financieel effect van deze herziene MJOP is een daling van de dotatie aan de voorziening onderhoud van € 2.558K naar € 2.254K. Dit betreft merendeels kleinere aanpassingen per pand; alleen voor de Educatusstraat 10 is de afname ca 150K omdat het gereserveerde bedrag voor de overdracht van het pand aan de school inmiddels is opgenomen in het begingsaldo van de voorziening.
Omvang	Stand per 1 januari 2027: 6.672

De volgende dotaties en onttrekkingen zijn geraamd:

Stand per 01-01-2026	8.059
Bij: - Dotaties	2.558
Af: - Onttrekkingen (o.b.v. MJOP)	3.945
Stand per 31-12-2026	6.672
Bij: - Dotaties	2.254
Af: - Onttrekkingen	3.261
Stand per 31-12-2027	5.665
Bij: - Dotaties	2.254
Af: - Onttrekkingen	1.201
Stand per 31-12-2028	6.718
Bij: - Dotaties	2.270
Af: - Onttrekkingen	3.321
Stand per 31-12-2029	5.667
Bij: - Dotaties	2.270
Af: - Onttrekkingen	2.455
Stand per 31-12-2030	5.482

Voorziening Verliesgevende complexen (V2)

V2. Voorziening Verliesgevende complexen	
Budgethouder	Concernmanager Stadsontwikkeling
Doel	Deze voorziening is ingesteld in verband met het verwachte tekort op bouwgrondexploitaties. Het BBV schrijft voor dat een verliesvoorziening getroffen moet worden zodra deze verwacht wordt.
Voeding	Afhankelijk van berekeningen bouwgrondexploitaties. Deze worden jaarlijks herijkt en op dat moment volgt er een raadsvoorstel voor het bijstellen van de voorziening
Omvang	Stand per 1 januari 2027: 13.006

De volgende dotaties en onttrekkingen zijn geraamd:

Stand per 01-01-2026		11.796
Bij:	- Stationsgebied Schollebaar (Actualisatie grondexploitaties KN27)	7.140
Af:	- Stadshart Zuid (Actualisatie grondexploitaties KN27)	5.930
Stand per 31-12-2026		13.006
Af:	- Meeuwensingel (Actualisatie grondexploitaties KN27)	468
	- Amandelhof (Actualisatie grondexploitaties KN27)	2.017
Stand per 31-12-2027		10.521
Bij:	- Geen mutaties	0
Af:	- Geen mutaties	0
Stand per 31-12-2028 en verder		10.521

Voorziening Dubieuze debiteuren (V3)

V3. Voorziening Dubieuze debiteuren	
Budgethouder	Concernmanager Financiën
Doel	Door middel van deze voorziening worden de verliezen als gevolg van het oninbaar worden van vorderingen gedekt. De voorziening geldt voor private- en publieke vorderingen van de gemeente, inclusief vorderingen op verstrekte uitkeringen uitgevoerd door de GR IJsselgemeenten.
Voeding	De voeding is afhankelijk van inschatting bij jaarrekening, waarbij het de vraag is in welke mate er zich mogelijk dubieuze vorderingen voor zullen doen.
Omvang	Stand per 1 januari 2027: 3.236

De volgende dotaties en onttrekkingen zijn geraamd:

Stand per 01-01-2026		3.280
Bij:	- Jaarlijkse dotatie	131
Af:	- Jaarlijkse onttrekking	175
Stand per 31-12-2026		3.236
Bij:	- Jaarlijkse dotatie	131
Af:	- Jaarlijkse onttrekking	175
Stand per 31-12-2027		3.192
Bij:	- Jaarlijkse dotatie	131
Af:	- Jaarlijkse onttrekking	175
Stand per 31-12-2028		3.148
Bij:	- Jaarlijkse dotatie	131
Af:	- Jaarlijkse onttrekking	175
Stand per 31-12-2029		3.104
Bij:	- Jaarlijkse dotatie	131
Af:	- Jaarlijkse onttrekking	175
Stand per 31-12-2030		3.060

Voorziening Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa) (V4)

V4. Voorziening Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa)	
Budgethouder	Concernmanager Bestuur- en Concernondersteuning
Doel	In 2021 heeft de Eerste Kamer ingestemd met de wet Aanpassing Appa (Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers). De voorbereidingen voor het nieuwe stelsel zal plaatsvinden vanaf 1 januari 2023, het doel is om het nieuwe pensioenstelsel uiterlijk 1 januari 2028 in te voeren. De gemeenten zullen als gevolg van de nieuwe wet verplicht moeten deelnemen aan een nog op te richten pensioenfonds voor burgemeesters en wethouders bij het ABP. De gemeenten zullen de verplichtingen dan voor alle (gewezen) burgemeesters en wethouders moeten afdragen aan het ABP.

V4. Voorziening Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa)		
Voeding	De omvang van de voorziening wordt jaarlijks bij de jaarrekening aangepast op basis van actuariële berekeningen voor de mogelijke toekomstige waardeoverdrachten van voormalig bestuurders. De jaarlijkse dotatie bedraagt 300. Bij de jaarrekening beoordelen wij op basis van actuariële berekeningen van Visma Idella of onze voorziening toereikend is. Die is onder andere afhankelijk van de gehanteerde rekenrente en levenstabellen.	
Omvang	Stand per 1 januari 2027:	6.935

De volgende dotaties en onttrekkingen zijn geraamd:		
Stand per 01-01-2026		6.943
Bij:	- Dotatie (BG24 / NJN24 0.5)	300
Af:	- Uitkering pensioenen	308
Stand per 31-12-2026		6.935
Bij:	- Jaarlijkse dotatie	300
Af:	- Uitkering pensioenen	308
Stand per 31-12-2027		6.927
Bij:	- Jaarlijkse dotatie	300
Af:	- Uitkering pensioenen	308
Stand per 31-12-2028		6.919
Bij:	- Jaarlijkse dotatie	300
Af:	- Uitkering pensioenen	308
Stand per 31-12-2029		6.911
Bij:	- Jaarlijkse dotatie	300
Af:	- Uitkering pensioenen	308
Stand per 31-12-2030		6.903

Voorziening Rioolheffing middelen derden (V5)

V5. Voorziening Rioolheffing middelen derden		
Budgethouder	Concernmanager Stadsbeheer	
Doel	Deze voorziening is gevormd uit de egaliseringsreserve rioolrechten vanwege een verandering in het wettelijk kader (BBV). Riolerings is een gesloten systeem, de inkomsten uit rioolheffing mogen daarom niet voor andere doeleinden gebruikt worden. In de praktijk betekent dit dat afwijkingen in de lasten en baten van riolerings met deze voorziening worden verrekend. Het saldo van de voorziening wordt betrokken bij het vaststellen van de tarieven ten behoeve van de rioolretributie. De tarieven worden daarbij vastgesteld volgens het principe van maximaal 100% kostendekkendheid.	
Voeding	Afhankelijk van uitkomst exploitatie.	
Omvang	Stand per 1 januari 2027:	1.791

De volgende dotaties en onttrekkingen zijn geraamd:		
Stand per 01-01-2026		2.545
Af:	- Begrote onttrekking	754
Stand per 31-12-2026		1.791
Af:	- Begrote onttrekking	1.001
Stand per 31-12-2027		790
Af:	- Begrote onttrekking	379
Stand per 31-12-2028		411
Af:	- Begrote onttrekking	358
Stand per 31-12-2029		53
Bij:	- Begrote dotatie	585
Stand per 31-12-2030		638

Voorziening Afvalstoffenheffing middelen derden (V6)

V6. Voorziening Afvalstoffenheffing middelen derden		
Budgethouder	Concernmanager Stadsbeheer	
Doel	Deze voorziening is gevormd uit de egaliseringsreserve afvalstoffenheffing vanwege een verandering in het wettelijk kader (BBV). Het ophalen en verwerken van huishoudelijk afval is een wettelijke taak en is een gesloten systeem, de inkomsten uit de afvalstoffenheffing mogen daarom niet voor andere doeleinden gebruikt worden. In de praktijk betekent dit dat afwijkingen in de lasten en baten van het ophalen en verwerken van huishoudelijk afval met deze voorziening worden verrekend. Het saldo van de voorziening wordt betrokken bij het vaststellen van de tarieven voor de	

V6. Voorziening Afvalstoffenheffing middelen derden		
	afvalstoffenheffing. De tarieven worden daarbij vastgesteld volgens het principe van maximaal 100% kostendekkendheid.	
Voeding	Afhankelijk van uitkomst exploitatie.	
Omvang	Stand per 1 januari 2027:	886

De volgende dotaties en onttrekkingen zijn geraamd:

Stand per 01-01-2026		1.494
Af: - Begrote onttrekking	608	
Stand per 31-12-2026		886
Af: - Begrote onttrekking	333	
Stand per 31-12-2027		553
Af: - Begrote onttrekking	43	
Stand per 31-12-2028		510
Af: - Begrote onttrekking	178	
Stand per 31-12-2029		332
Af: - Begrote onttrekking	125	
Stand per 31-12-2030		207

Voorziening Omgevingsvergunningen (V7)

V7. Voorziening Omgevingsvergunningen		
Budgethouder	Concernmanager Stadsbeheer	
Doel	Egaliseren baten leges omgevingsvergunningen via voorziening. Bij de NJN 2019 is besloten tot het instellen van de Voorziening omgevingsvergunningen voor - in eerste instantie - de periode 2020-2023. Reden voor de voorziening is dat de lasten voor omvangrijke en complexe bouwprojecten zich over enkele jaren spreiden terwijl de baten zich voordoen op het moment van indienen aanvraag omgevingsvergunning. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de transformatie van het Rivium, de strategische huisvesting onderwijs en de ontwikkeling van een kindcentrum en woningbouw in de Florabuurt. Bij opvolgende P&C documenten is de periode meerdere malen verschoven naar de toekomst, gezien de verschuiving van diverse projecten en het uitblijven van de grotere complexe aanvragen. Bij de actualisatie van de begroting 2027 is het voorstel opgenomen om de periode van de voorziening te wijzigingen van 2027-2031 naar 2027-2032.	
Voeding	De voeding is afhankelijk van de aanvragen omgevingsvergunningen. Bij de actualisatie van de Begroting 2027 zijn de dotaties begroot op 1.438 in 2027 en 719 in 2028 en de onttrekkingen begroot op 719 in 2030, 2031 en 2032.	
Omvang	Stand per 1 januari 2027:	0

De volgende dotaties en onttrekkingen zijn geraamd:

Stand per 01-01-2026		0
Bij: - Geen mutaties	0	
Af: - Geen mutaties	0	
Stand per 31-12-2026		0
Bij: - Begrote dotatie (BG27)	1.438	
Stand per 31-12-2027		1.438
Bij: - Begrote dotatie (BG27)	719	
Stand per 31-12-2028		2.157
Bij: - Geen mutaties	0	
Stand per 31-12-2029		2.157
Af: - Begrote onttrekking (BG27)	719	
Stand per 31-12-2030		1.438

Voorziening Verlofsparen (V8)

V8. Verlofsparen		
Budgethouder	Concernmanager Bestuur- en Concernondersteuning	
Doel	De voorziening is ingesteld voor bovenwettelijke vakantie-uren die zijn omgezet in verlofsparen. Vanaf 1 januari 2022 kunnen medewerkers hun bovenwettelijke vakantie-uren omzetten in verlofsparen. Deze vakantie-uren verjaren niet. De commissie Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) heeft uitgesproken dat er vanaf de Jaarrekening 2022 een voorziening ingesteld moet worden voor bovenwettelijk vakantie-uren die zijn omgezet in verlofsparen.	

V8. Verlofsparen		
Voeding	Bij de NJN 2022 is besloten tot instellen van deze voorziening. Bij de jaarrekening beoordelen wij of de voorziening toereikend is. De jaarlijkse dotatie bedraagt 100.	
Omvang	Stand per 1 januari 2027:	459

De volgende dotaties en onttrekkingen zijn geraamd:		
Stand per 01-01-2026		359
Bij: - Begrote dotatie	100	
Stand per 31-12-2026		459
Bij: - Begrote dotatie	100	
Stand per 31-12-2027		559
Bij: - Begrote dotatie	100	
Stand per 31-12-2028		659
Bij: - Begrote dotatie	100	
Stand per 31-12-2029		759
Bij: - Begrote dotatie	100	
Stand per 31-12-2030		859

Voorziening Regeling Vervroegde uittreding (RVU) (V9)

V9. Regeling Vervroegde uittreding (RVU)		
Budgethouder	Concernmanager Bestuur- en Concernondersteuning	
Doel	In de cao gemeenten is een regeling opgenomen waardoor werknemers eerder kunnen stoppen met werken. Dit heet de RVU, Regeling Vervroegde Uittreding, en geldt in de periode tussen 2024-2028. De RVU-uitkering begint maximaal 24 maanden voor de AOW-gerechtigde leeftijd en eindigt als de AOW-gerechtigde leeftijd is bereikt. Volgens de commissie Besluit Begroting en Verantwoording dient er een voorziening te worden getroffen voor de financiële verplichting die de gemeente tegenover de ex-medewerker heeft op basis van deze regeling.	
Voeding	Bij de Najaarsnota 2024 is besloten tot instellen van deze voorziening. De omvang van de voorziening wordt jaarlijks bij de jaarrekening beoordeeld of deze nog toereikend is.	
Omvang	Stand per 1 januari 2027:	44

De volgende dotaties en onttrekkingen zijn geraamd:		
Stand per 01-01-2026		203
Af: - Uitkering pensioenen	159	
Stand per 31-12-2026		44
Bij: - Begrote dotatie	42	
Af: - Uitkering pensioenen	72	
Stand per 31-12-2027		14
Af: - Uitkering pensioenen	14	
Stand per 31-12-2028 en verder		0